

Eiendomsutvikling Storelva, rev. mars 2017

Kartlegging av verdier for naturmangfold

Kristin Sommerseth Johansen

Eiendomsutvikling Storelva rev. mars 2017

Kartlegging av verdier for naturmangfold

Ecofact rapport: 543

www.ecofact.no

Referanse til rapporten: Johansen, K.S. 2017. Eiendomsutvikling Storelva revidert mars 2017. Kartlegging av naturmangfold. Ecofact rapport 543, 13 s.

Nøkkelord: Naturmangfold

ISSN: 1891-5450

ISBN: 978-82-8262-541-8

Oppdragsgiver: Arnestedet

Prosjektleder hos Ecofact: Kristin Sommerseth Johansen

Prosjektmedarbeidere:

Kvalitetssikret av: Geir Arnesen

Forside: Storelva med utsikt mot sundet og Tromsdalstinden
Foto: Kristin Sommerseth Johansen

www.ecofact.no

INNHOOLD

FORORD	1
1 SAMMENDRAG	4
2 INNLEDNING	5
2.1 KRAVENE I NATURMANGFOLDLOVEN	6
3 METODE	7
3.1 VERDISSETTING	7
3.2 REGISTRERING AV VEGETASJON OG NATURTYPER	7
3.3 GENERELT OM FELTARBEIDET	7
3.4 DATAGRUNNLAGET	7
4 RESULTATER	8
4.1 NATURGRUNNLAGET	8
4.1.1 <i>Berggrunnsforhold og løsmasser</i>	8
4.1.2 <i>Topografi og bioklimatologi</i>	8
4.1.3 <i>Områdets verdi for fugl og pattedyr</i>	8
4.1.4 <i>Rødlistede arter</i>	9
4.1.5 <i>Flora, vegetasjon og naturtyper</i>	9
4.1.6 <i>Viktige naturtyper</i>	10
4.2 VERDIVURDERINGER	11
4.3 ANBEFALINGER	12
5 KILDER	13
6 AKTUELLE HÅNDBØKER OG NETTSTEDER	13

FORORD

Ecofact har fått i oppdrag av Storelva AS å kartlegge deres eiendom på Storelva med hensyn på naturmangfold i forbindelse med ny reguleringsplan for området. Oppdraget omfatter både kvalitetssikring av eksisterende data og innsamling av nye data ved befaringer og intervjuer.

Tromsø
3. mars 2017

Kristin Sommerseth Johansen

1 SAMMENDRAG

Beskrivelse av oppdraget

Bakgrunnen for kartleggingen er behov for bedre kunnskap om naturmangfoldet i forbindelse med ny reguleringsplan for området.

Datagrunnlag

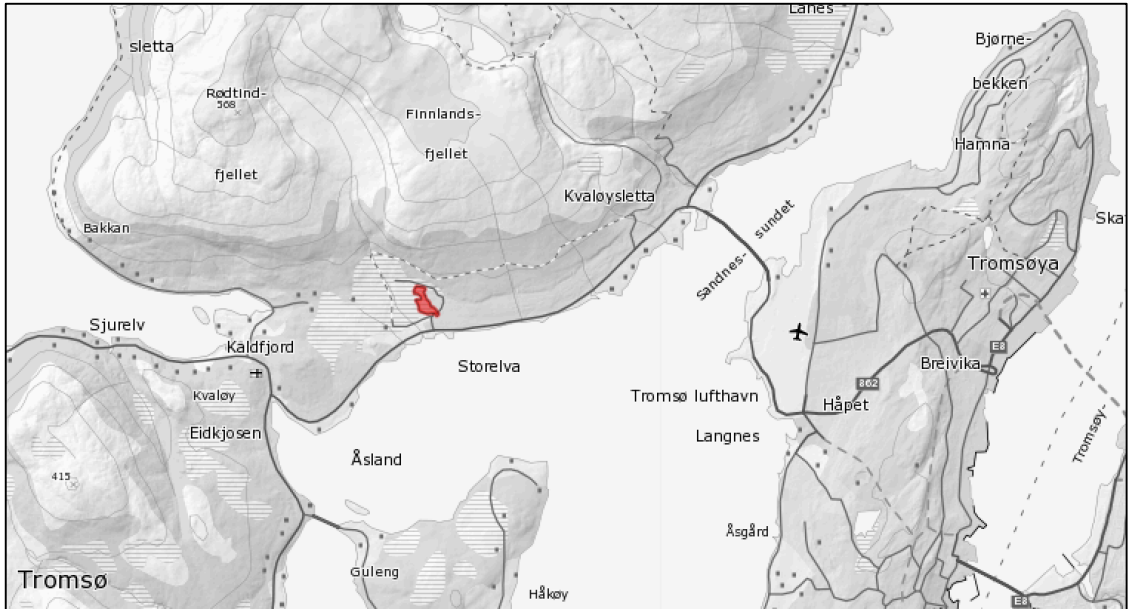
Befaring foretatt våren 2016 av Kristin Sommerseth Johansen og Christina Wegener. Tilgjengelig informasjon fra databaser som Naturbase, Artskart m.fl.

Biologiske verdier

Området består av sterkt endret mark og ellers naturtyper som er vanlige for området, og det er ikke registrert noen rødlistede arter her innenfor planområdet, men endel rødlistede fugler er registrert i tilgrensende områder. Naturtypen myr finnes i planområdet og er rødlistet i kategorien "nær truet". Total verdi for området blir liten til middels.

2 INNLEDNING

Storelva er et boligområde ca 5 km sør for Sandnessundbrua på Kvaløya i Tromsø. Storelva AS planlegger å bygge ut et område som grenser til dagens boligområde, en skole og en barnehage (se figur 2). Området grenser også til skog og fjell, adskilt av en veg. Dette friområdet er mye brukt med lysløype og to populære toppturnmål. Storelva renner et stykke unna, men blir ikke direkte berørt av planen.

Figur 1. Regional lokalisering av tiltaket indikeres med rød utheving.

Figur 2. Detaljert kart over undersøkelsesområdet.

2.1 Kravene i naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven stiller et generelt krav om at alle planer som berører natur skal vurderes opp mot de miljørettslige prinsippene i samme lov (se §§ 7-12). Særlig stilles det krav om at kunnskapsgrunnlaget skal være godt nok, og der kunnskapen er mangelfull skal føre-var-prinsippet legges til grunn for beslutningene. Videre skal samlet belastning tas med i vurderingen, kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder skal tas i bruk.

Denne utredningen beskriver verdier av naturmangfold i planområdet, men det er ikke gjort noen vurderinger av omfang og konsekvens av tiltak da det ikke foreligger noen tiltaksbeskrivelse. Kunnskapsgrunnlaget vurderes til å være godt. Området er lite og godt kartlagt både tidligere og gjennom befaring i 2016.

Området er allerede avsatt til boliger i kommunens arealplan, slik at den nye planen ikke vil skille seg vesentlig fra 0-alternativet når det gjelder konsekvenser for naturmangfold.

Figur 3. Kommunens arealplan (til venstre) og eksisterende reguleringsplan (til høyre) viser at mesteparten av planområdet er avsatt til boligformål, frittliggende småhusbebyggelse. De grønne områdene innenfor planområdet er avsatt til lekeområder/felles friområder. Kilde: Planinnsynsløsningen til Tromsø kommune.

3 METODE

3.1 Verdisetting

Vurderingene av verdi er basert på metodikk beskrevet i Vegvesenets håndbok V712 (tidligere håndbok 140) – Konsekvensanalyser, versjon november 2014.

Verdien blir fastsatt langs en kontinuerlig skala som spenner fra liten verdi til stor verdi, etter kriterier gitt Vegvesenets håndbok V712 –Konsekvensanalyser. DN's håndbøker, samt norsk rødliste for arter og naturtyper er viktige hjelpemidler i verdissettingen.

3.2 Registrering av vegetasjon og naturtyper

Natur-og vegetasjonstyper er vurdert i henhold til DN-håndbok 13, og de siste faktaarkene som ble gjort tilgjengelig for kartleggere i 2014.

3.3 Generelt om feltarbeidet

Befaringen av området ble utført i slutten av mai 2016. Det var pent vær og gode forhold for arbeidet som ble gjort.

3.4 Datagrunnlaget

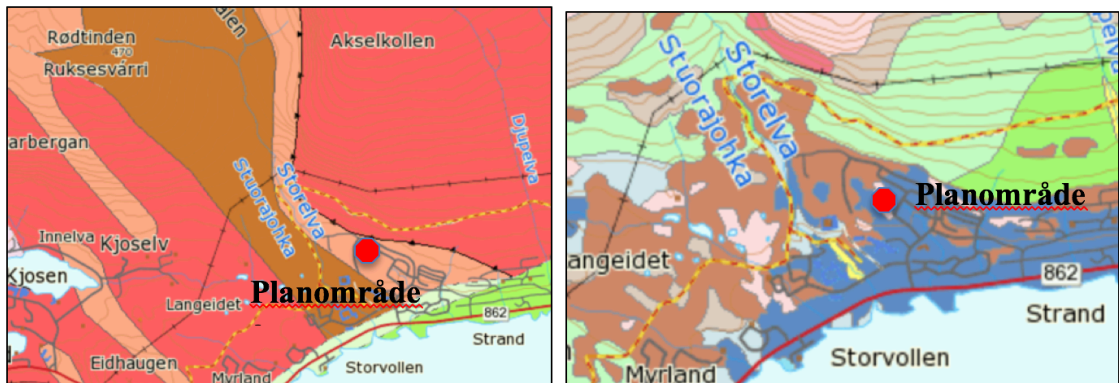
Det er gjort grundige befaringer av det terrestriske miljøet. Tidligere kartlagte data er innhentet fra tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Datagrunnlaget vurderes som godt.

4 RESULTATER

4.1 Naturgrunnlaget

4.1.1 Berggrunnsforhold og løsmasser

Berggrunnen i området består av ulike typer silikatbergarter og metasandstein. Dette er overveiende harde bergarter som gir sure substrater. Berggrunnen er imidlertid dekket av torv og myr, og stedvis tykke strandavsetninger. Strandavsetningene kan gi lokalt baserike forhold i sigevann og potensial for noe mer basekrevde plantearter.

Figur 4. Berggrunnskart og løsmassekart over området. Kilde: NGU

4.1.2 Topografi og bioklimatologi

Området som blir berørt av havneutbyggingen ligger på strandsedimenter og heller svakt mot sør. Det er gode solforhold. I henhold til Moen (1998) ligger området i overgang mellom nordboreal og mellomboreal sone og i svakt oseanisk seksjonen.

4.1.3 Områdets verdi for fugl og pattedyr

Det er registrert et rikt fugleliv på Storelva, med arter fra forskjellige artsgrupper. Flere sjøfugler og vadere er registrert i strandsona nedenfor Storelva. Lengre opp og nærmere planområdet er det gjort registreringer av mange vanlige fugler som kjøttmeis, blåmeis, kråke, skjære, dompap og andre vanlige arter. Det er også registrert flere rødlistede fuglearter i området, se avsnitt på neste side om rødlistede arter. Området har kvaliteter som lirype (NT, nær truet) trives i (busker og bærlyng), men det er lite sannsynlig at den hekker i et så lite område omringet av infrastruktural. Området vurderes ikke å være spesielt viktig for fugl.

Det er ikke registrert noen rødlistede pattedyr i området. Hele Kvaløya fungerer som beiteområde for rein, og Storelva ligger også nært inntil flyttlei for reindrifta. Selve planområdet påvirkes ikke i noen grad av reindrifta. Området er lite og avgrenset av annen infrastruktur og vurderes ikke å være spesielt viktig for pattedyr.

4.1.4 Rødlistede arter

Figur 5. Skjermbilde fra artskart.no 22.02.17

Det ble ikke gjort noen nye registreringer av rødlistede arter under befaringen. I Artskart er det registrert en rekke rødlistede arter i eller nær planområdet. Innenfor planområdet (orange firkant) er det gjort registreringer av stær (NT) og ærfugl (NT). Ærfugl holder for det meste til i strandsoner, og det er nok ikke sannsynlig at planområdet har noen innvirkning på ærfugler i området. Dette viser imidlertid hvor unøyaktig registreringer i Artskart kan være, og det er viktig å ha et blikk for hvilke arter som er registrert også i tilstøtende områder, spesielt av mobile arter som fugl og pattedyr. I utsnittet gjort i figur 5 finnes flere rødlistede arter, deriblant brushane og vipe (EN, sterkt truet), oter og storspove (VU, sårbar), samt stær, fiskemåke, havelle, ærfugl, lirype og sivpurv (NT, nær truet). Disse artene er knyttet til strandsonen nedenfor området, kulturlandskap, trær og våtmark i området. Artskart forteller ingen ting om hvor viktig området er for disse artene, kun at de er registrert der. Vi vurderer at selve planområdet i seg selv ikke har noen viktige funksjoner for noen av de rødlistede artene nevnt over, men det må bemerkes at alt arealbeslag påvirker levetilstand negativt for arter som finnes i området.

4.1.5 Flora, vegetasjon og naturtyper

Planområdet inneholder vegetasjon som er vanlig for området. Store deler består av fattig myr, og ellers finnes lyngdominert heivegetasjon med endel vier og

vekstbegrensede bjørker i klynger (figur 5). Vegetasjonen består ellers av arter som blåbær, krøkebær, muldebær, rypebær, smyle, sølvbunke, torvull, heigråmose og *Sphagnum* spp. Naturtypene og floraen må betegnes som svært triviell.

Figur 5. Vegetasjonen i planområdet består i stor grad av arter vanlige for området. Foto: Kristin Sommerseth Johansen.

4.1.6 Viktige naturtyper

I Naturbase er et stort område i skråningen som strekker seg ned mot planområdet avgrenset som viktig naturtypelokalitet - kilde og kildebekker. Dette vil ikke påvirkes av planområdet. Det er ikke gjort andre avgrensninger av viktige naturtyper i nærheten av planområdet.

En stor del av planområdet er dekket av myr. Myr er en nær truet naturtype i Norsk rødliste for naturtyper 2011, og myra gis derfor middels verdi i verdikartet.

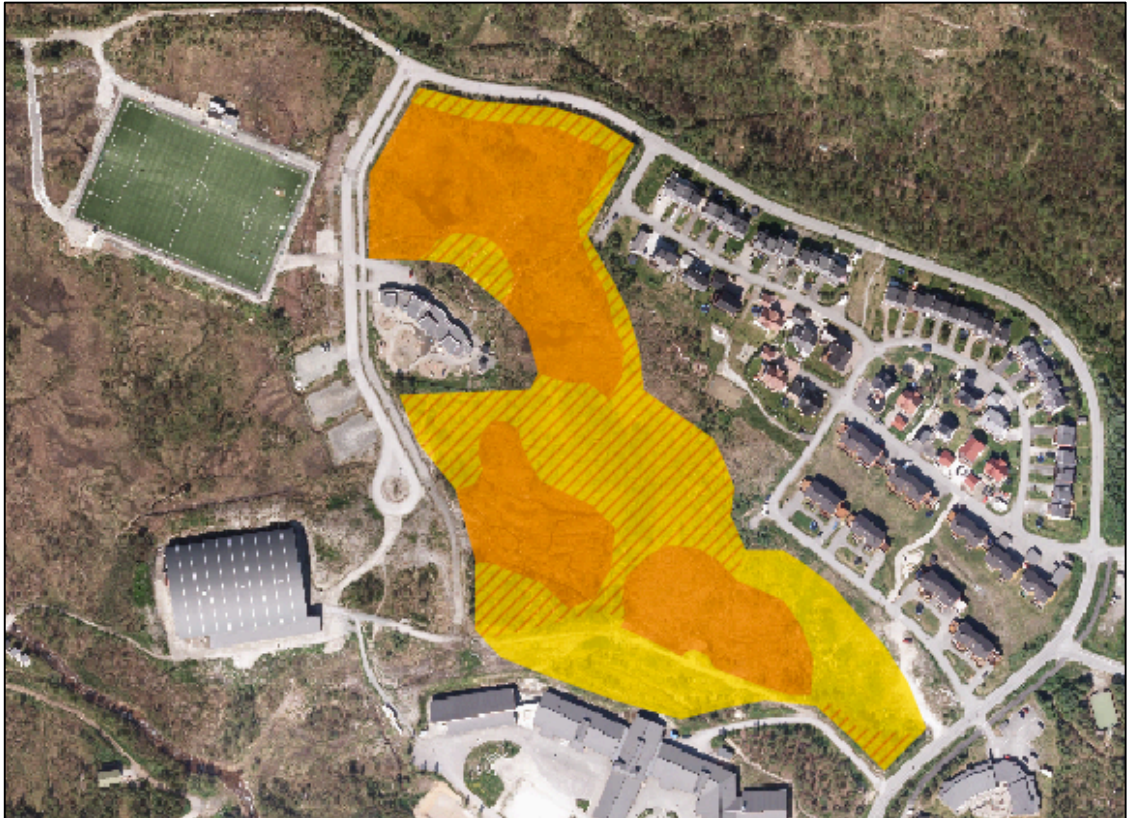

Figur 5. Viktige naturtypelokaliteter i området. Kilde: Naturbase

4.2 Verdivurderinger

Figur 6 viser et kart over naturverdier innenfor planområdet. Deler av planområdet består av myr, en naturtype som har status som nær truet i Norsk rødliste for naturtyper. Myra det er snakk om er imidlertid en fattig myr, meget utbredt i området og det er ikke registrert noen rødlistede arter her. Derfor har myrområdene i planen fått middels verdi. Områdene som har fått liten til middels verdi består av naturtyper som er vanlige i området og uten elementer som gir større verdi (f.eks rødlistede arter eller naturtyper). Ut over dette består området av sterkt endret mark som har fått liten verdi.

Totalt sett får planområdet liten til middels verdi for naturmangfold.

Figur 6. Verdikart for naturmangfold i området. De heloransje områdene har middels verdi og består her av myr. Stripet gul/oransje områder har fått liten til middels verdi og består av områder med trær og busker. Gule områder er områder med liten verdi for naturmangfold.

4.3 Anbefalinger

Hvis man også i videre planer tar vare på de naturelementene som finnes i planområdet og gjør de til integrerte deler av planen kan man også få bevart de artene som finnes her. Grønne lunger av trær og knauser bør beholdes, slik at vind og støy dempes, og fragmentering av leveområder for også vanlige arter unngås. Naturlige vannspeil og myrområder bør bevares og kan gjøres om til naturlige fokuspunkter mellom bebyggelsen, og som arena for lek, læring og rekreasjon.

5 KILDER

Henriksen S. og Hilmo O. (red.) 2015. *Norsk rødliste for arter 2015*. Artsdatabanken, Norge

Sommersel, G.-A. og Skottvoll, B.S. 2014. *Kartlegging av naturtyper i Tromsø kommune, Troms fylke*. Ecofact rapport 348, 211 s.

Wegener, C. og Johansen, K.S. 2016. Eiendomsutvikling Storelva. Kartlegging av naturmangfold, friluftsliv, landskap og reindrift. Ecofact rapport 540, 21 s.

Wegener C, Oddane B og Larsen OK. 2014. *Kommunedelplan Tromsø: Ny Tverrforbindelse og ny forbindelse til Kvaløya. Kartlegging og verdisetting av naturmangfold*. Ecofact rapport 403

6 AKTUELLE HÅNDBØKER OG NETTSTEDER

Truede arter og naturtyper:

Norsk Rødliste 2015

Norsk rødliste for naturtyper 2011

(www.artsdatabanken.no)

Naturmangfold:

DN-håndbok 13-2007 (kartlegging og verdisetting av naturtyper) (*faktaark rev.2014*)

DN-håndbok 11-2000 (viltkartlegging)

(www.miljodirektoratet.no)

Naturtyper i Norge - NiN 2.0

(www.artsdatabanken.no)

Andre:

Vegdirektoratets håndbok V712 Konsekvensanalyser (2014, faglig innhold 2006)

(www.vegvesen.no)

Tromsø kommune

(www.tromso.kommune.no)

Kartportalen Norge i Bilder

(www.norgeibilder.no)